

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Lieksan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Lieksan kaupunki vastustaa EU -ja ETA -maiden ulkopuolelta tulevien lukio- ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden lukukausimaksujen käyttöönottoa, kun kyseessä on suomen tai ruotsin kielellä annettava koulutus. Lukukausimaksuttomuus on epäilemättä tärkein peruste ulkomaalaisten opiskelijoiden hakeutumiselle Suomeen, Toisen asteen koulutuksen suuri tulevaisuuden haaste on ikäluokkien pienenemisestä johtuva opiskelijamäärien väheneminen, ja ulkomailta tulevien opiskelijoiden saaminen Suomeen on välttämätöntä pienten lukioiden ja ammatillisen koulutuksen yksiköiden olemassaolon näkökulmasta. Kyseessä on koulutuksellisen tasa-arvon toteutuminen harvaan asutussa ja pitkien välimatkojen maassa, jossa julkisen liikenteen palvelut eivät riitä turvaamaan esim. opiskelijoiden liikkumista paikkakuntien välillä, ja jossa kuntakeskusten välimatka voi lyhimmilläänkin olla yli 50 km.

Toisen asteen koulutuksen mahdollinen häviäminen niiltä paikkakunnilta, joissa väestö vähenee ja ikääntyy, olisi merkittävä isku paikkakuntien elinvoimalle. Toisen asteen koulutus tuo em. paikkakunnille uusia asukkaita, verotuloja ja välillisesti myös kipeästi tarvittavaa työvoimaa. On myös muistettava, että lukiokoulutuksen säilyminen paikkakunnalla hyvin usein varmistaa kelpoisten opettajien saamisen perusopetukseen, joka osaltaan tukee koulutuksellisen tasa-arvon säilymistä perusopetuksessa. Suuren rakenteellisen muutoksen johdosta Itä-Suomeen ollaan laajalla yhteistyöllä hakemassa toimenpiteitä, joilla haja-asutusalueiden elinvoimaa pystytään tukemaan. Toisen asteen koulutuksen tulevaisuuden vaarantaminen lukukausimaksujen kautta olisi ristiriidassa em. toimenpiteiden kanssa.

Lieksan kaupunki toteaa, että lain valmisteluprosessiin tulee liittää perusteellinen arviointi lukukausimaksujen käyttöönottoon liittyvistä suorista ja välillisistä vaikutuksista kuntiin ja koulutuksen järjestäjiin. Arvioinnin avulla tulisi määritellä mm. lukion yksikköhintoihin ohjattava kompensatio niissä kunnissa, joissa lukukausimaksut vähentävät lukio-opiskelijoiden määrää.

Lieksan kaupunki haluaa myös kiinnittää huomiota hallituksen esityksen otsikoinnin harhaanjohtavuuteen. Otsikossa puhutaan suluissa olevaa merkintää lukuun ottamatta pelkästään ammatillisesta koulutuksesta, vaikka lukukausimaksut koskevat myös lukiokoulutusta.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

-

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

-

Seppänen Pirre
Lieksan kaupunki